

શ્રી શિક્ષા - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૪

ઓક્ટોબર ૨૦૨૧

ગુણાંક ૧૦૦

પ્રશ્ન પત્ર

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં આભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

૧. ગુરુ ભગવંત જેઆપે તે સ્વીકારીને શ્રદ્ધાપૂર્વક પૂર્ણ કરવાનું છે.
૨. તેજો લેશ્યા અને શીતલેશ્યા મૂકવાના સમયે..... લળિધવાળો જીવ પોતાના આત્માપ્રદેશોને શરીરની બહાર કાઢે છે.
૩. સૂત્ર જિન બિંબની પ્રતિષ્ઠા, રચયાત્રા તથા સ્નાત્રના અંતે બોલાય છે.
૪. એવીજ રીતે તીર્થના સેવનથી ક્રોધ રુપી ગરમી શાંત થાય છે.
૫. સર્વ જીવોને વેદના..... અને મરણ સમુદ્ધાત હોઈ શકે છે.
૬. ઉપર.....ભગવંત સ્વાધ્યાય કરતા હતા.
૭.એક જિન શાસનનાં સાર અને અર્ક રૂપ ગ્રંથ છે.
૮. કેવલી સમુદ્ધાત થી નામ ગોત્ર વેદનીય કર્મની..... કરણ વ્હારા ઘણોજ વિનાશ થાય છે.
૯. પાંચ પ્રકારના આચાર ને જાણતા હોય તે.....કહેવાય છે.
૧૦. દિગંબર પરંપરા શ્રી ઉમાસ્વાતિ ને..... સમાન ગણે છે.
૧૧. લોકોને દેખાડવા રૂપ નાનાદોષ હોય તે જ આલોચે પણ મોટા દોષ ન આલોચે તે છે.
૧૨.નિશ્ચય અને વ્યવહાર યુક્ત છે.
૧૩. કર્મ ક્ષયની ક્રિયામાં.....ની ક્રિયા સહાયક બને છે.
૧૪. વિદ્યાપીઠમાંથી નીકલી.....ગુરુના નગર જાણી નાસી છુટયા.
૧૫. આજનો દિવસ પવિત્ર છે, આ અવસર..... છે.
૧૬.માંથી ચિંતનને દૂર કરી મનમાં સંપૂર્ણ વિદ્યારૂપી અમૃતને ભરે છે.
૧૭.સમુદ્ધાતમાં જીવ મોહનીય કર્મના ઘણા પુદ્ગલોની ઉદીરણ કરે છે.
૧૮.રાજમાન્ય પુરોહિત હોવાથી અહંકારી હતા.
૧૯. વિશ્વમાં એકે વિષય એવો નથી જેને.....સ્પર્શના ન થઈ હોય.
૨૦. મેલના દૂર થવાથી આત્માની શુદ્ધિ થાય છે.

પ્રશ્ન-૨

એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

૧. ઘણા પાપોથી આત્માને મુક્ત કરવા શું કરવું જોઈયે ?
૨. સાત સમુદ્ધાતની ક્રિયા કોણ કરી શકે છે ?
૩. જન્માભિષેક કર્યા પછી શાંતિની ઉદ્ધોષણ કોણ કરે છે ?
૪. તત્વાર્થ સૂત્રના આઠમાં અધ્યાયમાં શેનું નિરૂપણ કર્યું છે ?
૫. યોગસૂત્રની રચના ના રચયિતા કોણ છે ?
૬. જ્યાં લોભના સૂક્ષ્મ અંશ છે તે કયું ગુણસ્થાન કહેવાય છે ?
૭. આલોચનાના માર્ગને સ્વીકારી અનેક આત્માઓ શું પામ્યા છે ?
૮. કયા ધર્મધ્યાનમાં આંશિક રૂપ થી શુક્લધ્યાન છે ?
૯. જ્યારે અઘાતી કર્મોની સ્થિતિ સમાન ન હોય ત્યારે જીવ તેને સમાન કરવા કયો સમુદ્ધાત કરે છે ?
૧૦. પરમહંસની રક્ષા કોણે કરી ?
૧૧. તત્વાર્થ સૂત્રની સૌથી મોટી ટીકા કોની છે ?
૧૨. ત્રિલોકમાં ઉદ્યોત કરનારા કોણ છે ?
૧૩. દંડક પ્રકરણ કયા મુનિ ચે લખ્યું છે ?
૧૪. કષાયો શું સેવવાથી વધે છે ?
૧૫. સંસારથી હારેલા અને થાકેલાનો વિસામો કોણ છે ?

પ્રશ્ન- ૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) વ: ૨) સમેત્ય ૩) સમુદ્ધાયા ૪) ત્યાગા ૫) હીન ૬) ગોચમ ૭) માહરવં ૮) વેય ૯) અહનૂ ૧૦) વિજ્ઞાય
- ૧૧) નિજ્જરેઈ ૧૨) વિધાય ૧૩) મહિતા: ૧૪) સન્નીઈ ૧૫) યાવત્ ૧૬) સત્ ૧૭) નિશમ્યતાં ૧૮) નામાન્
- ૧૯) પક્વવીય ૨૦) અણુમાન

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

૧૦

એ	બી	એ	બી
૧) વૈયા વચ્ચ	૧) મૂલ	૬) શુકલ ધ્યાન	૬) આરંભક
૨) ચૌદ પૂર્વધર	૨) રૂપાતિત ધર્મધ્યાન	૭) સદ્ધ્યાન	૭) આકંપ
૩) વિદ્યાગુરુ	૩) બૃહદશાંતિ	૮) દીક્ષાગુરુ	૮) આયુષ્ય કર્મ
૪) જંબૂલતા	૪) ઘોષ નંદિ	૯) નંદિષેણ	૯) આહારક સમુદ્ધાત
૫) મરણ સમુદ્ધાત	૫) અજિતશાંતિ સ્તવ	૧૦) શાંતિસૂરિ	૧૦) શ્રી હરિદેવ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

૧. શ્રી જિનભટ્ટજીએ કેટલા શિષ્યોને પૂ. હરિભદ્રના કષાય ને ઉપશાંત કરવા મોકલ્યા ?
૨. ધર્મધ્યાનની ભાવના કેટલી છે ?
૩. કેટલા પ્રકારના ગુણોના ધારક આચાર્ય પાસે આલોચના લેવી જોઈએ ?
૪. સરસ્વતી દેવી કેટલા સ્વરૂપવાળી હોય છે ?
૫. કર્મ તત્ત્વનું નિરૂપણ કરનાર અધ્યાય માં કેટલા સૂત્રો છે ?
૬. અત્યંત વિશાળ વિદ્યાપીઠમાં કેટલા અધ્યાપકો હતા ?
૭. આલોચનાચાર્ય કેટલા પ્રકારના જ્ઞાન વગેરે આચારવાલા હોય છે ?
૮. સૂક્ષ્મસંપરાય ગુણસ્થાને મોહનીય કર્મની કેટલી પ્રકૃતિ શાંત અથવા ક્ષીણ થાય છે ?
૯. ગર્ભજ તિર્યચને કેટલી સમુદ્ધાત હોય છે ?
૧૦. ષડ્દર્શન સમુચ્ચયમાં કેટલા દર્શનની વિશેષ સમજ આપી છે ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

૧. યોગસૂત્ર ની રચના શ્રી હરિભદ્રસૂરિ એ કરી છે.
૨. છેદગંથોના રહસ્યથી અજાણ ગુરુ પાસે આલોચે તે અવ્યક્ત દોષ છે.
૩. વિશ્વનું સ્વરૂપ સમજાવતું ખગોલશાસ્ત્ર છે.
૪. પવન આસન ઇન્દ્રિય, મન, ક્ષુધા, નિદ્રાને જીતે છે.
૫. સર્વ જીવોને વેદના, કષાય, મરણ અને વૈક્રિય સમુદ્ધાત હોઈ શકે.
૬. શ્રી હરિભદ્ર જાતે બ્રાહ્મણ અને કર્મે પુરોહિત હતા.
૭. ચોથા સમયે ૧૪ આંતરા પૂરીને સંપૂર્ણ ૪ રાજલોકમાં આત્મપ્રદેશોને વિસ્તારે છે.
૮. પાંચ પ્રકારના આચારને જાણતા હોય તે આચારવાન કહેવાય છે.
૯. સાધવીજી શ્રાવકને ચેલો બનાવે.
૧૦. કષાય સમુદ્ધાતમાં નવા કર્મો બંધાય છે.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

- ૧) સાત સમુદ્ધાતની ક્રિયા કેવળ સંજીવનુષ્ય જ કરી શકે છે.
૨. તે જિનવરો જય પામો - સાંનિધ્ય કરનારા ચાઓ.
૩. નિશ્ચય અને વ્યવહાર બંનેને જીવનમાં સ્થાન આપવું જોઈએ.
૪. જીવનમાં આવા દોષોનું ફરીથી સેવન ન થાય તે માટે સાવધાન બનવાનું છે.
૫. કેવલી સમુદ્ધાત કેવલી ભગવંતોને ચાર અઘાતી કર્મની સ્થિતિ સરખી ન હોય ત્યારે હોય છે.
૬. એમના જ્ઞાન અને વિવેકતાની પ્રશંસા કરવામાં આવી છે.
૭. પાપ (દોષ) દૂર થવાથી પ્રમોદ ઉત્પન્ન થાય છે.
૮. સંપરાય એટલે કષાય, જ્યાં સૂક્ષ્મ કષાય છે તે સૂક્ષ્મ સંપરાય.
૯. રે મોહ ! તારી ગતિ ન્યારી છે.....
૧૦. એકદા આ નોંધના પાના ઊડીને અન્ય ભિક્ષુના હાથમાં આવ્યા

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) તીર્થંકરોનો જન્મ મહોત્સવ, બૃહદશાંતિના આધારે સમજાવો. ૨) આલોચનાના કોઈ ત્રણ દોષો સમજાવો.
- ૩) અપ્રમત્ત ગુણસ્થાન સમજાવો. ૪) તૈજસ સમુદ્ધાત ૫) ઉમાસ્વાતિના તત્ત્વાર્થ સૂત્રનો પરિચય કરાવો.

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જાળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com